

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-granskning

Granskningsdatum: **2018-04-16- 2018-04-18**

Klinisk fysiologi och nuklearmedicin SUS
Klinik

Ort

Malmö och Lund

Karin Rodmar och Irina Dioubanova
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Klinisk fysiologi och nuklearmedicin är en sektion inom verksamhetsområde Bild och funktion SUS och bedriver verksamhet i Malmö och Lund. Både avdelningen i Lund och den i Malmö är ackrediterade enligt SWEDAC. Verksamheten har en stor klinisk bredd och spetskompetens, vilken tillsammans med inplanerade sidoutbildningar är tillräckligt allsidig för att målbeskrivningens krav för såväl basspecialiteten klinisk fysiologi som tilläggspecialiteten nuklearmedicin ska kunna uppfyllas. Avdelningarna har till stor del samma utbud av undersökningar, men ekokardiografier utförs enbart på avdelningen i Malmö och avdelningen i Lund har större hjärt-MR-verksamhet. Det finns dokumenterade riktlinjer för hur specialisttjänstgöringen ska kunna genomföras. Regelbunden utvärdering sker. Plan för att främja lika rättigheter och möjligheter för ST-läkare oavsett kön, etnicitet och religion finns.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga ST-handledare för ST-läkare i klinisk fysiologi är specialister i klinisk fysiologi och många även i nuklearmedicin och har genomgått ST-handledarutbildning. Handledare för ST-läkare i nuklearmedicin har handledarutbildning och är specialister i klinisk fysiologi och i nuklearmedicin. Utbildningsklimatet är öppet och det finns tillräckligt många läkare och övrig personal för att handledning och instruktioner ska kunna ges. Studierektorn, som är specialist i klinisk fysiologi och nuklearmedicin, har en skriftlig uppdragsbeskrivning och har genomgått handledarutbildning. ST-studierektorn har sin tjänst som överläkare framförallt förlagd till avdelningen i Lund men finns regelbundet på plats i Malmö (sammanlagt ca 1 dag/månad) för studierektorsuppdraget och är i övrigt tillgänglig per telefon och mail. Det finns lokala skriftliga instruktioner om hur handledningen ska gå till. Det finns regelbunda träffar för ST-handledarna, ca 1 gång/termin.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Enheten har ändamålsenliga lokaler med en god maskinpark. ST-läkaren har tillgång till fast tilldelat rum med arbetsplats och dator. I Lund finns ett gemensamt granskningsrum och i Malmö finns granskningsrum för Nuklear- respektive PET-verksamheten, vilka främjar en god lärandemiljö. Det finns tillgång till medicinsk referenslitteratur på respektive avdelning samt tillgång till bibliotekstjänst på sjukhusen.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Det finns dokumenterade rutiner för introduktion av nya läkare på kliniken. ST-läkare har individuella utbildningsprogram som upprättats tillsammans med huvudhandledare och studierektor och dessa revideras regelbundet. Huvuddelen av tjänstgöringen kan genomföras på den egna enheten. Kompetterande adekvat sidoutbildning finns planerad och kan genomföras inom den egna regionen. ST-läkarna har sin tjänst i huvudsak knuten till en av de två avdelningarna, antingen Lund eller Malmö, men har placeringar på den andra ortens avdelning. Profilen på vilka undersökningar det läggs mest fokus på i ST-utbildningen i klinisk fysiologi kan skilja sig åt mellan avdelningarna men man tar även hänsyn till ST-läkarnas egna önskemål. I Malmö erhåller ST-läkarna en utbildning med något större fokus på ultraljudsundersökningar (hjärta och kärl) medan ST-läkarna i Lund ibland får något mer nuklearmedicin och hjärt-MR i sin ST-utbildning. ST-läkarna i Lund

erhåller utbildning i ekokardiografi genom tjänstgöring på avdelningen i Malmö alternativt genom tjänstgöring på icke-universitetsklinik på sjukhus inom regionen. De flesta ST-läkarna i Lund får en kortare utbildning inom ekokardiografi (3 mån), men i gengäld mer utbildning inom hjärt-MR och PET hjärta. ST-läkare i nuklearmedicin i Malmö genomför del av sin tjänstgöring inom PET-verksamheten på avdelningen i Lund.

ST-studierektorn utgör en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare och tar aktiv del i bedömningen av ST-läkarnas kompetens och utveckling. Underläkare på vikariat i väntan på ST-tjänst tjänstgör och erhåller utbildning på precis samma sätt som de med formell ST-tjänst, dvs har handledare, utbildningsplan, deltar i utbildningar, kompetensvärderas etc.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets- kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

EHandledning och uppföljning

ST-läkare, såväl egna som randande, samt läkare på vikariat har en personlig handledare. Regelbundna möten med handledare genomförs och dokumenteras av ST-läkarna. Regelbundna medarbetarsamtal med sektionschef genomförs. ST-läkarnas kompetens och utveckling bedöms genom handledarsamtal, strukturerade bedömningar enligt särskilda mallar (med krav på minst sex dokumenterade sådana genomförda /år), specialistkollegium (vid två tillfällen under ST-utbildningen) samt i det dagliga kliniska arbetet. Utfärdande av körkort för olika metoder är också en del i kompetensbedömningen. Vid sidoutbildning på annan enhet/klinik har ST-läkarna där en särskild utsedd handledare och sidoplaceringen följs upp av huvudhandledaren vid handledarsamtal.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets- kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

ST-läkarna ges goda möjligheter att delta i relevanta externa kurser. Regelbunden internutbildning förekommer på respektive avdelning, dock i något mindre utsträckning i Malmö än i Lund. Dessutom genomförs gemensam ST-utbildning en halvdag/månad. Schemalagd tid för självstudier finns, ca 2 halvdagar/månad. ST-läkarna är involverade i olika utbildningsmoment för läkarstuderande och BMA vilket bidrar till fördjupning i medicinska ämnesområden.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

ST-läkarna ges mycket goda möjligheter till utbildning i vetenskapligt förhållningssätt (ett stort antal ST-läkare är doktorander). Individuella arbeten utifrån vetenskapliga principer genomförs. Mycket god vetenskaplig miljö finns på sektionen och ST-läkarna ges goda möjligheter att kombinera ST-utbildningen med forskning. Kvalitetsarbeten genomförs, många gånger i form av att ST-läkarna redan tidigt under ST-utbildningen får ta metodansvar. Det saknas regelbundna möten för ST-läkarna för genomgång och kritisk granskning av vetenskapliga artiklar ("journal club"), särskilt i Malmö. Återkopplingen på kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsutveckling är dock inte helt optimal, men ska enligt handledarmallen diskuteras 2 gånger/år vid handledarsamtal samt vid specialistkollegium.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Regionen anordnar kurser i ledarskap, etik och kommunikation för ST-läkare. ST-läkare utvecklar den skriftliga kommunikativa kompetensen genom återkoppling av svarsutlåtanden. ST-läkarna har goda möjligheter att utveckla kommunikativ kompetens och ledarskap genom att tidigt erhålla metodansvar, delta i undervisning av studenter, handleda under handledning och genom att föreläsa på interna möten, men återkopplingen, framför allt från seniora kollegor, är något bristfällig, men ska enligt handledarmallen diskuteras regelbundet var tredje månad vid handledarsamtal samt vid specialistkollegium.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

Styrkor

- En sektion med både stor bredd och spetskompetens inom såväl klinisk fysiologi som nuklearmedicin. Avdelningen i Malmö har en större bredd inom ultraljud och Lund har en större hjärt-MR-verksamhet.
- Öppet och inbjudande arbetsklimat.
- Engagerad studierektor som utgör ett gott stöd till handledare och ST-läkare.
- ST-läkarna får tidigt i ST-tjänsten ta metodansvar och delta i utbildning av studenter etc. och får på så sätt möjlighet att ta ledaransvar samt träna kommunikativ kompetens.
- Gemensamt granskningsrum i Lund samt gemensamt granskningsrum för Nuklear- respektive PET-verksamheten i Malmö, vilka främjar en god lärandemiljö, där det är lätt att ställa frågor och som ger naturliga tillfällen för informella falldiskussioner
- Bra möjligheter för forskning.
- Väl fungerande formulär för bedömning, checklistor för handledning etc.
- Goda möjligheter att delta i relevanta externa kurser och regelbunden internutbildning.

Svagheter

- Vissa skillnader i ST-utbildningen i klinisk fysiologi i Malmö och Lund trots att det är samma enhet. Mer fokus på ultraljudsundersökningar i Malmö och något mer nuklearmedicin i Lund. Man tar dock hänsyn till individuell preferens och fallenhet.
- Något lågt kompetenskrav för ekokardiografi för de flesta ST-läkare i Lund, med något kort utbildningstid, (3 mån). För att uppnå kompetenskraven för

hjärtfunktionsdiagnostik enligt målbeskrivningen och utbildningsboken bör man säkerställa att de då istället får längre utbildning i t.ex. hjärt-MR.

- Delvis otillräcklig återkoppling på ledarskaps- och kommunikativ kompetens.
- I Malmö färre tillfällen med internutbildning
- Åtminstone i Malmö påverkar bristande bemanning ibland möjligheten till utbildning; mindre tid får återkoppling på undersökningar, svårt hitta tid för strukturerade bedömningar, indragen studietid mm.

Förbättringspotential

- Förbättra återkopplingen – senior kollega med när ST-läkaren undervisar studenter, föreläser etc. för att kunna ge strukturerad återkoppling efteråt
- ST-läkarna kan själva mer aktivt efterfråga feedback från kollegor och BMA
- Lund: Bättre schemaplanering under första tiden på kliniken, mer tid för att skriva svar, inte arbeta med lika stort "produktionskrav" – gäller för arbetsprov
- Malmö: Mer närvarande specialist vid upplärning på arbetsprov
- Malmö: Förbättra strukturen för internutbildning (för alla klinikens läkare)
- Överväg införande av "journal club"
- Överväg utökad utbildning i ekokardiografi för ST-läkare i Lund genom t.ex. utökad tjänstgöring i Malmö eller på icke-universitetsklinik
- Arbeta vidare med utbyten av ST-läkare mellan Malmö och Lund för att utveckla gemensam klinikanda och bättre samstämmighet i ST-utbildningen. Låt ST-läkarna leda utvecklingen av att verkligen vara en enhet lokaliserad till två ställen!